

Felkészülési vázlat – Szabadidős foglalkozás

Decemberi jeles napok, hagyományok, népszokások

A pedagógus neve: Novák Ágnes

Műveltség terület: napközi

Tantárgy/foglalkozás: tervezett szabadidő

Osztály: 4. osztály

A foglalkozás témája: Decemberi jeles napok, hagyományok, népszokások

A foglalkozás cél- és feladatrendszere: A decemberi jeles napokhoz köthető ismeretek bővítése.

Kooperáció, auditív és vizuális észlelés fejlesztése, figyelem fejlesztése, síkbeli tájékozódás fejlesztése, szövegértés fejlesztése, szerialitás, közösségépítés, szociális képességek erősítése, beszédértés fejlesztése, emlékezet erősítése, lényegkiemelés fejlesztése

A foglalkozás didaktikai feladatai: motiválás, új ismeretek feldolgozása, alkalmazás, ellenőrzés, értékelés

Tantárgyi kapcsolatok: magyar irodalom, ének-zene, környezetismeret

Felhasznált források:

<https://hgyvk.hu/index.php/jeles-napok/959-jeles-napok-december>

<https://hgyvk.hu/index.php/a-honap-ajanlata/december/2283-a-honap-ajanlata-2023-december>

<https://hirado.hu/extra/tortenelem/cikk/2022/12/06/ki-volt-valojaban-szent-miklos>

<https://nepszokasok.hu/teli-napfordulo-napejegyloseg/>

<https://mikulas.info/a-mikulas-renszarvasai/>

Dátum: 2024. december 3.

Idő	A foglalkozás menete	Nevelési-oktatási stratégia			Fejlesztési célok
		Módszerek	Munkaformák	Eszközök	
1'	I. <u>Előkészítés</u> Teremrendezés, szellőztetés. Zenére elcsendesedés.		frontális	Laptop	
3'	II. <u>Ráhangelés, motiváció</u> A foglalkozás témájának címét szótagokra bontva megkapják a csoportok. Az osztály feladata, hogy közösen megfejtsék a szótagok sorba rendezésével a foglalkozás témáját. Az első szótag a tanítónál van, melyet segítségül felhelyez a táblára. A következő szótagok is felkerülnek a csoportok segítségével és kialakul az óra témája. DE CEM BE RI JE LES NA POK	közlés megbeszélés tevékenykedtetés szemléltetés	csoport	szótagkártyák	beszédértés, figyelem-koncentráció, kommunikáció, figyelem, gondolkodás, vizuális észlelés, szerialitás, csoportkohézió
6'	III. <u>Csoportalakítás/ Asszociációs játék</u> A gyerekek lehajtják a fejüket a padra és becsukják a szemüket. - Gondoljátok végig, mi jut eszetekbe erről a címről, témáról! Több dolog is lehet. Miközben gondolkodnak, a tanító minden csoport padjára letesz egy kis tálat, benne minden gyerek nevével és egy hozzá tartató jeles naphoz kötődő dátummal.	tevékenykedtetés szemléltetés megbeszélés közlés	frontális csoport	tálka névre szóló jeles napok dátumával	

Idő	A foglalkozás menete	Nevelési-oktatási stratégia			Fejlesztési célok
		Módszerek	Munkaformák	Eszközök	
3'	Nem nézhetik meg, csak jelzésre. A gyerekek kinyitják a szemüket és felemelik a fejüket a padról és elmondják, mi jut eszükbe a témával kapcsolatban. Mindenki elveszi a saját nevéhez tartozó papírcsíkot. Keressétek kikkel fogtok együtt dolgozni, kikkel alkottok egy csapatot. Az azonos időpontot kapott gyerekek egy csapatban fognak dolgozni és elhelyezkednek egy-egy asztalnál. <u>dátumok:</u> ▪ december 1. ▪ 2024.december 1. ▪ december 6. ▪ december 13. ▪ december 16. ▪ december 21. vagy 22. A 6 csapat így alakul ki.	tevékenykedtetés szemléltetés megbeszélés közlés	frontális egyéni	csoportalakítás dátumai papírcsíkon	vizuális észlelés fejlesztése, figyelem, beszédértés fejlesztése, asszociáció, gondolkodás

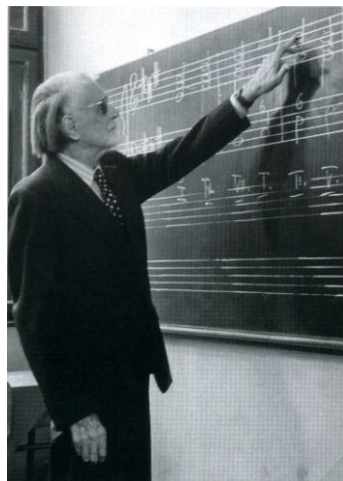
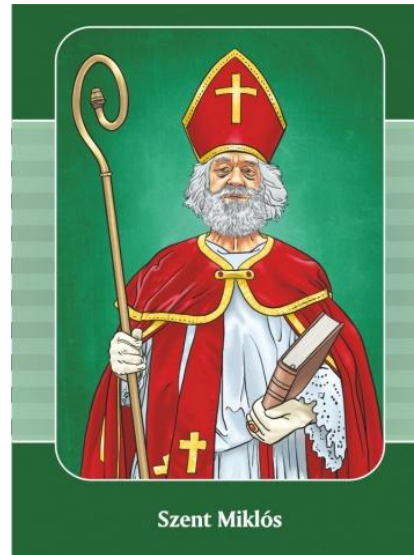
Idő	A foglalkozás menete	Nevelési-oktatási stratégiák			Fejlesztési célok
		Módszer	Munkaformák	Eszközök	
8-10'	IV. <u>Fő rész</u> A kialakult csapatok kapnak egy puzzle-t és össze kell rakniuk a képet. (1. sz. melléklet) Ellenőrizzük a kirakott képeket és a tanító is felhelyezi a táblára. A táblán látható 6 boríték címekkel. A témacímek közül meg kell keresniük a sajátjukat, ami úgy gondolják, a kirakott képük témája lehet. A borítékokban a jeles naphoz kapcsolódó dátum és a téma megalkotandó szövege található. <u>témák:</u> 1. Vörösmarty Mihály születésnapja 2. Advent első vasárnapja 2024-ben 3. Szent Miklós 4. Luca napja 5. Kodály Zoltán születésnapja 6. Téli napforduló Ellenőrizzük a képekhez tartozó témák címét szóbeli visszajelzéssel majd a tanító ismerteti a feladatot.	megbeszélés szemléltetés tevékenykedtetés közlés játék	csoport	- puzzle darabok - borítékok és témacímek - táblaképek (puzzle megalkotott képei)	kooperáció, vizuális észlelés fejlesztése, figyelem, beszédértés fejlesztése, gondolkodás, szociális képességek fejlesztése

Idő	A foglalkozás menete	Nevelési-oktatási stratégiák			Fejlesztési célok
		Módszerek	Munkaformák	Eszközök	
	A kirakott képet majd fel kell helyezni a csomagolópapírra a dátummal és címmel együtt. Minden csapat összeállítandó szövege a borítékban van mondatokra vagy kisebb-nagyobb szövegrészekre tagolva. A tanító a táblára helyezi minden csapat szövegéhez tartozó vázlatyszerű pontokat (szavak, szókapcsolatok) melyek az összeállítandó szöveg sorrendjének vázlatpontjai. Ennek segítségével kell összeállítani és felhelyezni a csomagolópapírra a szöveget a vázlatpontokhoz tartozó mondat vagy szövegrészeket. Így megkapják a jeles naphoz tartozó tudnivalókat. (2. sz. melléklet)	tevékenykedtetés szemléltetés megbeszélés	csoport egyéni	vázlatpontok a szövegekhez a táblán csomagolópapírok ragasztók	kooperáció, kommunikáció, vizuális észlelés fejlesztése, figyelem, ismeretbővítés, lényegkiemelés technikájának segítése, gondolkodás,
20-25'	V. Csapatmunka A csapatoknak ki kell választani a táblán lévő vázlatpontok közül, melyik tartozik az ő témájukhoz és azt magukkal vihetik és elkezdhetik a munkát. A feladat végén a csapatok felkészülnek a jeles nap bemutatására, ismertetésére.	közlés megbeszélés tevékenykedtetés szemléltetés	differenciált csoportmunka	mondatok, szövegrészek papírcsíkokon csapatonként csomagolópapír ragasztó	vizuális emlékezet, szövegértés, finommotorika, csoportkohézió, gondolkodás, szociális készségek, együttműködés, lényegkiemelés képessége, szövegben való tájékozódás, szóbeli megnyilvánulás erősítése

Idő	A foglalkozás menete	Nevelési-oktatási stratégia			Fejlesztési célok
		Módszerek	Munkaformák	Eszközök	
15'	VI. <u>Ellenőrzés/ Bemutató</u> A csapatok ismertetik egymásnak a jeles napokhoz kapcsolódó tudnivalókat. - az elhangzottak értékelése (hallgatóság értékelő mondatai, 1-2 értékelés meghallgatása)	tevékenykedtetés szemléltetés	csoportos egyéni	csomagolópapíron kialakult jeles napok szövegei	kooperáció, auditív és vizuális észlelés fejlesztése, figyelem, beszédértés fejlesztése, szociális készségek fejlesztése, rövidtávú és komplex emlékezet erősítése, csoportkohézió
2'	VII. Értékelés, a foglalkozás zárása - a gyerekek véleménye a foglalkozásról (megkezdett mondatok interaktív táblán) <i>Jól éreztem magam, mert...</i> <i>A legjobban az tetszett...</i> <i>Kevésbé éreztem jól magam, mert....</i> <i>Jól tudtunk együtt dolgozni, mert...</i> (3. sz. melléklet) - tanítói értékelés: egész osztály értékelése - tanítói egyéni/csapat értékelés	megbeszélés tevékenykedtetés	frontális egyéni	interaktív tábla ppt	beszédkészség, gondolkodás, énkép erősítése

MELLÉKLETEK

1.sz.melléklet

2.sz. melléklet

December 1. - Vörösmarty Mihály születésnapja

Vörösmarty Mihály költő, író, ügyvéd, szegény családban született, 1800. december 1-jén egy Velencei-tó környéki faluban, Pusztanyéken (ma Kápolnásnyék része).

Édesapja idősebb Vörösmarty Mihály, édesanyja Csáthy Anna volt. Okos gyermekként, már fiatalon alkalmazták háztanítónak két fiú mellett, ahol a fizetségen kívül élelmet és szállást is kapott.

Apja halála után, 17 éves korától neki kellett a családról gondoskodnia, ezért ismét háztanítói állást vállalt.

Jogot tanult, de érdekelte a költészet és az irodalom is.

Vörösmarty irodalmunknak olyan ritka alakja, aki sokféle műfajban alkotott. Írt szomorú és vidám témájú műveket is, balladát, vígjátékot és tragédiát. Neki köszönhetjük Shakespeare műveinek megismerését, amiket angol nyelvről fordított magyarra, pl. Lear király, Julius Caesar (ejtsd: Lír király, Júliusz Cézár).

Művei közül kiemelkedik a hazaszeretetre buzdító 1836-ban írt Szózat, amelyet Egressy Béni zenésített meg.

1843-ban feleségül vette a nála 26 évvel fiatalabb Csajághy Laurát, akitől öt gyermeke született.

Szívbetegsége miatt megromlott egészsége, melynek tüneteként gyakran nehézlégzésben szenvedett. Ekkor Kápolnásnyéken élt családjával.

1855-ben közölte a Pesti Napló *A vén cigány* című utolsó költeményét.

Még abban az évben, november 17-én a költő egész családjával Pestre költözött, hogy állandó orvosi felügyelet alatt lehessen. A lépcsőn fölmenet összerogyott, lefektették, de nem kelt fel többé.

Temetése nemzeti gyásznapi volt. 1855. november 21-én valóságos tömeg gyűlt össze, sok ember kísérté utolsó útjára. Síremléke a Kerepesi úti temetőben található.

December 1. - Advent első vasárnapja

Advent a karácsonyt megelőző négy hét időszaka. Az advent szó latin eredetű, jelentése "eljövetel". Advent tehát a várakozás és a karácsonyra történő lelki felkészülés ideje.

Advent jellegzetes szimbóluma az adventi koszorú, melyet először 1839-ben készített egy evangélikus lelkész, német pedagógus a németországi Hamburgban. Egy olyan jelképet akart létrehozni, amelynek segítségével az általa gondozott utcagyerekek számára lerövidül a karácsonyig hátralévő idő.

Az általa tervezett adventi koszorú egy kocsikerék volt, melyre húsz piros és négy fehér gyertyát rögzített. Koszorúja piros gyertyáit hétköznap, a fehér gyertyákat vasárnap gyújtották meg, a kész alkotást pedig az árvaház hálótermében függesztették fel, hogy a gyerekek minden nap láthassák.

Koszorújának a várakozás megkönnyítése mellett az is nagy előnye volt, hogy a gyerekeknek segített elsajátítani a számolás művészetét is.

Míg az eredeti, 24 gyertyás adventi koszorút ma már szinte csak bizonyos német városokban használják, az egyszerűsített, négy gyertyával díszített változat alig száz év alatt meghódította az egész világot.

Már 1860-ban fenyőágakból készített alapra helyezték. A gyertyák közül három lila, egy pedig rózsaszínű a katolikus szokásrend szerint.

Minden adventi gyertya egy-egy fogalmat szimbolizál: a hitet, a reményt, az öröm és a szeretet. A rózsaszínűt gyújtják meg a harmadik héten, mely az örömet jelképezi. A világító gyertyák számának növekedése szimbolizálja a növekvő fényt.

Ma már a modern adventi koszorúk ezerféle színben, különböző stílusban kaphatók, és számtalan kiegészítővel díszítettek.

December 6. - Szent Miklós

343. december 6-án hunyt el *Szent Miklós*, a kis-ázsiai Myra püspöke, akit a későbbi korokban a keresztények a gyermekek, a tengerészek, a kereskedők, a gyógyszerészek és minden nehéz körülmények között élők védőszentjeként tiszteltek.

Miklóst a legendák az elesettek bőkezű támogatójaként őrizték meg, ebből eredően pedig emléknapja – december 6. - a gyermekek megajándékozásának ünnepe lett.

Miklós a 260–270-es években a kis-ázsiai Patarában látta meg a napvilágot. Már gyermekkorában is történtek vele csodák. Alig kezdte el iskoláit, mikor Patara városában nagy járvány tört ki, és mint kisgyermek árvaságra jutott.

Családja rendkívüli jómódban élt, Miklós azonban lemondott erről a jómódról. Szüleitől örökölt vagyonát szétosztotta a szegények között.

Miklós fiatalon bejárta a Szentföldet és Egyiptomot, majd hazatért Kis-Ázsiába, és Myra (ma: Demre, Törökország) városának püspöke lett.

A hagyomány szerint hivatalát 52 esztendőn keresztül töltötte be, ez idő alatt pedig messze földre híre ment bőkezűségének, jóságának és igazságérzetének, mely tulajdonságait a későbbi legendák is kiemelték.

A „Mikulás” tehát nagyon is valóságos személy volt, ennek ellenére alakjáról, életéről szinte csak a fennmaradt legendákból tájékozódhatunk.

Minden este órákig sétált a városka utcáin, beszélgetett az emberekkel, figyelt a gondjaikra. Így történt a legendáját alkotó eset is: A kolostor szomszédságában élt egy elszegényedett ember, akinek ételre is alig jutott. Három férjhez menés előtt álló lánya azon vitatkozott egy este, hogy melyikük adja el magát rabszolgának, hogy tudjon segíteni a családon, és hogy a másik férjhez tudjon menni. Ekkor ért a nyitott ablak alá Miklós püspök, és meghallotta mindezt. Visszasietett a templomba, egy marék aranyat kötött kendőjébe, és bedobta az ablakon. A lányok azt hitték csoda történt. Majd egy év múlva ugyanebben az időben még egy kendő aranyat dobott be a második lánynak. Kisiettek, mert lépteket hallottak az ablak alól, s akkor látták, hogy egy piros ruhás öregember siet el a sötétben. Harmadik évben ezen a napon nagyon hideg volt, és zárva találta az ablakot. Ekkor felmászott a sziklaoldalon épült ház tetejére, és a nyitott tűzhely kéményén dobta be az aranyat. A legkisebb lány éppen ekkor tette harisnyáját a kandallószerű tűzhelybe száradni, és az pont beleesett. Az ismeretlen jótévőről kezdték azt hinni - mivel mindig ilyenkor télen történtek ezek a csodák -, hogy maga a Télapó jön el ezekkel az ajándékokkal.

Az idő folyamán mégis kitudódott a titok, hogy a jótévő maga Miklós püspök. Kiderült ez abból is, hogy december 5-én a névnapja előestéjén a hideg idő beköszöntével rendszeresen megajándékozta a gyerekeket mindenféle édességgel.

Innen ered a hagyomány, hogy ezen a napon érkezik a Mikulás.

A valódi Mikulás, Miklós püspök csontjait Myrában lévő eredeti nyughelyéről 1087. május 9-én olasz kalózok Bari városába vitték. A rablás célja az volt, hogy a tengerészek védőszentjének maradványai olasz földre kerüljenek, ezáltal a védőszent nagyobb védelmet biztosít hajózásaik során. Bari városában van eltemetve a Szent Miklós bazilikában.

December 13. - Luca napja

A Luca név a latin 'lux'(fény) szóból ered. Ezzel függ össze, hogy Lucát fényhozónak is nevezték.

Szent Lúcia a hagyomány szerint a 3. században Szicíliában élt. Amikor szülei egy gonosz, pogány férfihoz akarták férjhez adni, aki csak a vagyonát akarta megszerezni, inkább a halált választotta. Alakját Itáliában a mai napig igen nagy tisztelet övezi, a vakok és gyengén látók mellett a menyasszonyok, földművesek, varrónők, kézművesek, hegyes szerszámmal dolgozók, és a torokfájósok is őt tekintik a védőszentjüknek.

A jóságos, gyógyító és ajándékozó Luca mellett hazánkban és a szomszédos országokban a gonosz Luca, a boszorka alakja jelent meg a néphagyományban. Luca napját gonoszjáró napnak tartották, ilyenkor a boszorkányok, bűbajosok, rontó lények szabadon tevékenykedtek.

Minden lehetséges módon próbálták védekezni ellenük: fokhagymával dörzsölték be az állatok fejét, az ajtókra keresztet rajzoltak, hamut szórtak a kapuk elé, és lefekvés előtt fokhagymás kenyeret ettek, hogy szagával elriasszák a gonosz szellemeket.

Ehhez a hiedelemhez kapcsolódott a Luca-szék készítése is. A szék részeit többféle fából faragták, a szék 7 részből állt és 13 napig készült. Az összeállításnál szeget nem használhattak, csak facsapokat. Minden nap csak egy művelet végezhetek rajta, viszont karácsony szentestére készen kellett lennie. Innen is ered a mondás, miszerint: Lassan készül, mint a Luca széke.

A férfiak magukkal vitték az éjféli misére, és aki felállt rá, meglátta ki a boszorkány a falubeli lányok – asszonyok közül. De aztán a szék készítőjének rohannia kellett haza, mert különben a boszorkányok széttépték volna. Menekülés közben feltartóztathatták az üldözőket maguk mögé mákot, lencsét vagy kölest szórva.

Ha tűzre tudták vetni a Luca-széket, míg a boszorkányok felszedegették a magokat, megmenekültek.

Luca napjának hajnalán a gyerekek körbejárták a házakat, és fán vagy szalmán térdepelve mondókákkal bő termést és sok jószág születését jövendölték. Ezt a szalmát tette aztán a gazdasszony a tyúkok alá, hogy jobban tojjanak. A jó kívánságokat hozók, 'kotyolók' jutalma egy-egy marék aszalt gyümölcs, dió, alma volt. igyekeztek őket megajándékozni, mert ha nem kaptak semmit, akkor átkot mondtak.

Ezen a napon tilos volt szőni, fonni, sütni, varrni, mosni. A lányok, asszonyok nagyon szigorúan vették, hogy ezen a napon ne dolgozzanak, hiszen a boszorkányos Luca a neve napján végzett munkát megbüntette.

Luca-nap estéjén és éjszakáján megengedett volt a tréfálkozás, de még a lopkodás is: az udvari kútból vizet csentek, nem egy udvar reggelre kapu nélkül maradt, ezt a fiatal legények vagy a szomszédba vitték, vagy a ház tetejére rakták. Sok helyen Luca-tököt készítettek. Szemeket, orrot és vigyorgó száját faragtak a kivájt sütőtökökbe, majd a házak ablakai elé tették, és azzal ijesztgették egymást. Az ijesztő hatás kedvéért sötétedéskor égő gyertyát tettek a Luca-tök belsejébe. A Luca naptól karácsonyig terjedő időszakban sokféle jóslást végeztek. Időjárást jósoltak, a lányok férjét is megjövendölték.

December 16. - Kodály Zoltán születésnapja

Kodály Zoltán a magyar zeneszerző, népzenekutató, zenepedagógus volt.

1882. december 16-án született Kecskeméten.

Édesapja, Kodály Frigyes vasúti tisztviselő volt, aki több városban volt vasúti állomásfőnök. Így a család gyakran költözött.

Édesanyja Jalovetzky (Jaloveczky) Paulina, egy lengyel származású vendéglős lánya volt, vasúti hivatalnokként dolgozott.

Mindketten szerették a zenét, az apa hegedült, az anya énekelt és zongorázott.

Három gyermekük volt: Emília, Zoltán és Pál.

Kodály Zoltán már gyermekkorában sok hangszert és zeneművet megismert, és galántai élete során mély nyomot hagytak lelkében a faluban énekelt népdalok.

Gimnáziumi tanulmányait a ma Szlovákia területén lévő Nagyszombat városában végezte. Zeneszeretete miatt csaknem teljesen egyedül megtanult hegedűn, gordonkán és zongorán játszani.

Részt vett az iskolai énekkarban, zenekarban.

Jelesre érettségizett, utána a Pázmány Péter Egyetemen tanult magyar-német szakon. Diplomát 1904-ben kapott.

A népdalgyűjtést 1905-ben kezdte el, barátságot kötött Bartók Bélával, közös kiadványuk *Magyar népdalok* címmel jelent meg.

1907-ben a Zeneakadémia tanárává nevezték ki, ahol zeneelméletet, majd zeneszerzést tanított. Két alkalommal ismerték el Kossuth-díjjal a munkásságát.

Fontosnak tartotta az ifjúság zenei nevelését, az iskolai énekoktatást, a zenei írás-olvasást, a szolfézs tanítását. A Kodály-módszer, a szolmizálás ma világszerte ismert és követett példa a zenepedagógiában.

.

December 21. vagy 22. - Téli napforduló

A téli napforduló december 21. vagy december 22-re esik. Ez évente változhat. 2024-ben, december 21. szombat 10:19 perckor lesz. Ez a csillagászati tél kezdete.

A téli napforduló az év legrövidebb napja és a leghosszabb éjszakája. Ezen a napon a Nap csak 8,5 órát van fent.

A napforduló után a nappalok fokozatosan hosszabbodnak, és az éjszakák rövidebbek lesznek.

A téli napfordulóhoz számos népszokás kapcsolódik: tűzgyújtás, szőlővessző hajtatás, jóslás, téli tűzugrás, éneklés és tánc, téli étkezés és ivás, megbékélés, karácsony.

A tűz a fényt és a meleget jelképezi, és arra szolgál, hogy elűzzék a sötétséget és a hideget. Úgy tartották, hogy a tűz segíthet a jó termés megszerzésében, és megvédheti az embereket a betegségektől.

A szőlővessző hajtatása egy másik népszokás, amely a téli napfordulóhoz kötődik. A szőlővesszőt december 21-én vágják le, és egy pohár vízbe állítják. A vesszőből kihajtó rügyekből megjósolják az adott évi bortermést. Ha sok rügyet hajt ki a vessző, akkor jó termésre lehet számítani.

A néphit szerint ilyenkor a jövőbe lehet látni. A jósláshoz gyakran használnak tűzön való jóslást, vízben való jóslást vagy más mágikus eszközöket.

A szokás szerint a téli napforduló napján óriási tüzet gyújtottak, és a tűz körül táncoltak és énekeltek. A tűzugrásnak a fény és a melegség megünneplése volt a célja, valamint az, hogy elűzzék a gonoszt.

A szokás szerint ezen a napon összegyűltek az emberek, és énekeltek és táncoltak, hogy megünnepeljék az évszakok változását. Az éneklés és a tánc a fény és a melegség megünneplésére szolgált, valamint arra, hogy elűzzék a gonoszt.

A téli napforduló napján finom ételeket és italokat készítettek, és együtt ünnepeltek. Az étkezés és az ivás a közösség megerősítését szolgálta, valamint arra, hogy a jólétet és a bőséget kívánják az elkövetkező évre.

Egy másik népszerű szokás a békesség és a megbékélés ünneplése volt. Az emberek megpróbálták békében és egyetértésben élni egymással, hogy a következő év is békés legyen.

A karácsony a kereszténység egyik legfontosabb ünnepe. A téli napfordulóhoz kötődik, mivel a karácsonyi ünnepkör első napja, az advent, a téli napforduló előtti négy hétre esik. A karácsonyi ünnepkör során számos népszokás kapcsolódik a téli napfordulóhoz. Ilyen például a faállítás, a gyertyagyújtás, az éneklés és a tánc.

Vázlatpontok

1. születése		
2. szülei		1. püspök, védőszent
3. háztanítói állás		2. emléknapja december 6.
4. tanulmányai		3. születése, gyerekkora
5. érdeklődési köre	1. advent és jelentése	4. jó módú családból származik
6. műfajok amikben alkotott	2. szimbóluma	5. püspök lett
7. kiemelkedő műve	3. első kocsikerék adventi koszorú	6. 52 esztendő
8. felesége és gyerekei	4. számolás segítése	7. valóságos személy
9. betegsége	5. eredeti adventi koszorú	8. legendájának története
10. utolsó költeménye	6. fenyőág alapú koszorú	9. a kitudódott titok
11. halálának körülményei	7. gyertyák jelentése	10. csontjainak elrablása
12. temetése	8. mai modern koszorúk	11. sírhelye

1. zeneszerző, népzene kutató, zenepedagógus
2. születése
3. édesapja
4. édesanyja
5. szülei műkedvelők
6. testvérei
7. hangszerek, zene, népdal szeretete
8. nagyszalontai tanulmányai
9. énekkar, zenekar
10. érettségi, diploma
11. népdalgyűjtés
12. Zeneakadémia, Kossuth-díj
13. Kodály-módszer

1. név eredete
2. Szent Luca
3. gonosz Luca
4. védekezés a boszorkányok ellen
5. Luca-szék készítése
6. a szék használata
7. „kotyolók”
8. tilalmak
9. tréfálkozás, lopkodás
10. jóslások

1. időpontja
2. téli napforduló nappala, éjszakája
3. hosszabb nappalok, rövidebb éjszakák
4. népszokások
5. tűzgyújtás
6. szőlővessző hajtatása
7. jóslás
8. téli tűzugrás
9. éneklés és tánc
10. téli étkezés és ivás
11. megbékélés
12. karácsony

Válassz és fejezd be...

- *Jól éreztem magam, mert...*
- *A legjobban az tetszett...*
- *Kevésbé éreztem jól magam, mert....*
- *Jól tudtunk együtt dolgozni, mert...*